

Proloog

‘Hier moet het zijn.’

Ik draai de boot rechtsaf en stuur af op een nog onzichtbaar gat in de branding. De wind loeit in de mast. Om ons heen zie ik alleen het blauw van de oceaan, rechts in de verte een strookje groen van de palmbomen.

‘Dit is het, zie je wat?’ roep ik gespannen.

Katia staat op de boeg en kijkt of ze het gat dat onze ingang moet vormen misschien ziet tussen het koraal. Een aanvaring met koraalriffen zou ons scheepje niet overleven, de scherpe formaties zouden dwars door de romp breken.

‘Nee, ik zie nog niets!’

We varen voorzichtig verder, dichter naar de branding toe.

‘Ja daar is het, recht vooruit!’

In de richting waar Katia heen wijst zie ik een kleine vlakke plek in de branding. Ik stuur *Hope* ernaartoe en we varen door het gaatje in de riffen, de lagune van Lamotrek binnen. De zee wordt meteen vlak; we weten dat we nu veilig zijn, beschermd door de omringende riffen in een van de kleinste atollen ter wereld. We bevinden ons in de Federale Staten van Micronesia, een ver land in de Stille Oceaan waar lange tijd bijna niemand van had gehoord en bijna niemand naartoe ging. De eilandstaat Micronesia valt binnen het gebied Micronesia en wordt gevormd door honderden paradijselijke micro-eilanden die verspreid liggen over een gebied ter grootte van Europa. Ver van de passaatroutes en zonder grote havens en vliegvelden is Micronesia grotendeels verschoond gebleven van westers contact. De eilanden zijn nooit gekoloniseerd en weerspiegelen een ver Pacifisch verleden. Dit is waar we al zo lang naar op zoek zijn.

We zetten koers richting de rij palmbomen in de verte en na

een uur varen we de baai van Lamotrek binnen. Ik loop naar voren en laat het anker vallen. Met luid geratel verbreekt de vallende ankerketting de stilte van de ochtend. Terug op het achterschip plof ik samen met Katia neer. Wat een trip, maar we hebben het gehaald, we zijn er!

‘Moet je zien,’ zeg ik, en ik wijs naar het strand. ‘Dit wordt ons thuis de komende tijd.’

We kijken naar het azuurblauw van het water met even verderop wit strand, een rij palmbomen en vegetatie die het eilandje markeren. Het is niet breder dan achthonderd meter. Vrouwen met een huid als van honing staan tot hun knieën in het water, getooid in kleurrijke rokken terwijl ze hun borsten wassen in zee. Ze spoelen hun lange zwarte haren in het zeewater en smeren zich in met glimmende kokosolie. We horen het water spetteren terwijl in de verte kinderen spelen. Het voelt alsof we onbedoeld bij iemand de douche zijn binnengelopen, alsof we indringers zijn.

‘Ik vind het spannend,’ zegt Katia. ‘Deze mensen hebben al jaren geen vreemden gezien, en nu zijn wij de eerste in tijden.’

Ik knik. ‘Ja, dit is magisch.’

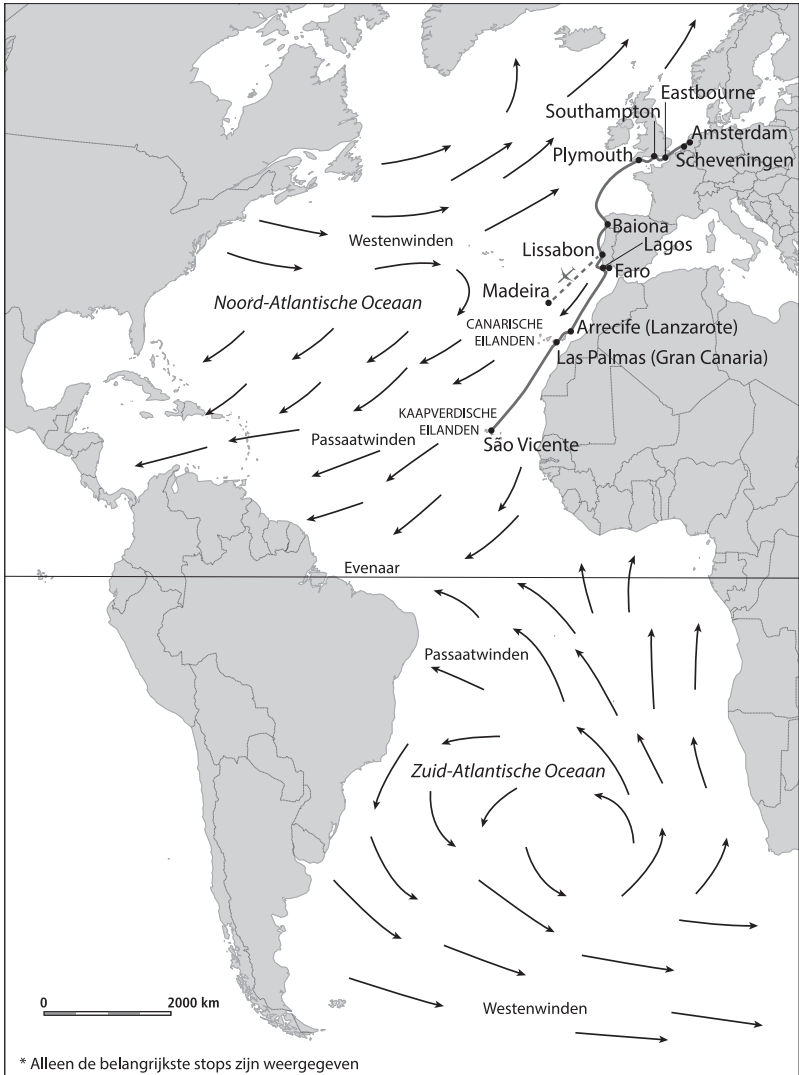
We zwaaien naar de vrouwen, ze zwaaien terug. Het eerste contact is gemaakt. Maar we moeten wel eerst toestemming vragen aan de chieft of we hier bij ze mogen blijven, dat is de eilandcultuur.

‘Kom op, laten we gaan,’ zegt Katia.

Op het voordek pakken we de bijboot op: ‘Een, twee...’ Met een boog mikken we ons rubberbootje in zee. Ik stap als eerste in om de buitenboordmotor van Katia aan te nemen en die achterop te schroeven. Peddels, pomp en een rugzak gaan mee. Wanneer Katia ook is ingestapt start ik de motor en we prutten langzaam richting het strand van Lamotrek, waar jarenlang geen buitenstaander voet aan land zette.

Deel I

Vrijheid

Gebroken glas

Ze loopt langzaam maar vastberaden door de lange gang van mijn studentenhuis richting de voordeur. Een groot deel van mijn studententijd in Utrecht bracht ik met haar door. Tranen stromen over mijn wangen terwijl ik ongemakkelijk achter haar aan schuifel. Ze doet de deur open, draait zich om en zegt mat: ‘Het ga je goed, Joshua.’ Dan loopt ze door de voordeur naar buiten, stapt op haar fiets en rijdt zonder verder nog iets te zeggen de straat uit. Ik blijf haar met een betraand gezicht in de deuropening nakijken. Terwijl ik daar sta begint het besef langzaam tot me door te dringen dat mijn eerste liefde onomkeerbaar uit mijn leven is verdwenen. Tot dan toe had ik nog nooit voor iemand gevoeld wat ik voor haar voelde. Een mix van intense verliefdheid, diepe liefde en een onstuitbare passie die elke keer als wij elkaar zagen vrijkwam in extatische hoogtepunten van liefde. Maar diezelfde passie was ook de oorzaak van onze ruzies, heftige huilpartijen en volatiele emoties die de reden waren van onze breuk. Tussen haar en mij liep het daarom al langer niet lekker. Zij zat slecht in haar vel en ik had een diep gevoel van onmacht over mijn onvermogen een stabiele relatie met haar te hebben. Maar toch wilden we een paar maanden geleden nog gaan samenwonen zodra ik klaar zou zijn met mijn studie. Nu zijn al die plannen niets meer dan een vervlogen herinnering en is mijn toekomst op losse schroeven komen te staan.

Het enige wat nog vast lijkt te staan is mijn werk. Sinds een paar weken werk ik als stagiair bij een groot advocatenkantoor in een toren met een marmeren ontvangsthuis, chique stoelen en dure schilderijen. Ik functioneer goed als aspirant-advocaat en de partners vroegen mij of ik permanent als advocaat wil komen werken na de zomer, wanneer ik afgestudeerd ben.

Sinds mijn zestiende werk ik al op kantoor, naast school en studie. Mijn eerste baan was op een callcenter van een verzekeraar, waar ik na schooltijd naartoe fietste en tot negen uur 's avonds klanten belde om afspraken te maken voor de verzekeringsadviseur. Mijn collega's waren vooral vrouwen en moeders, die hardop de dagen tot het weekend aftelden, kibbelden over de smaak van de avondmaaltijden of fantaseerden over de kleur bank die ze in het paasweekend gingen kopen.

Na die eerste baan groeide ik door in de financiële sector en voordat ik 24 was, had ik mij opgewerkt tot financieel adviseur bij de grootste bank van Nederland. Ik was goed in het maatschappelijke spelletje en had mijn eigen visitekaartjes, die ik trots in een glimmend zilveren houdertje bewaarde, totdat ik stage ging lopen bij het advocatenkantoor.

Na de zomer ga ik mijn bureau bij de bank permanent inruilen voor het advocatenkantoor met de marmeren ontvangsthal. Dan werk ik gestaag toe naar het ideaalplaatje en na zeven tot tien jaar maak ik kans om misschien wel advocaat-aandeelhouder bij het kantoor te worden. Het is de steile weg omhoog naar geluk. Met hard werken en de juiste instelling zou het voor het oprapen moeten liggen.

Nadat ik op een vrijdagavond mijn collega's bij het advocatenkantoor een goed weekend heb gewenst, ga ik op bezoek bij oude jeugd vrienden. Vanaf de dijk sla ik rechts af en rijd schuin naar beneden het grasland in. Ik parkeer mijn Volvo op de oprijlaan en stap uit. Mijn zwartleren herenschoen knerpt in het grind. Ik denk aan hoe wij hier als kinderen speelden op de dijk en neem de geur van het gras in mij op.

Hier in Wijdenes brachten we de heerlijkste zomers door. Mijn vader nam ons mee uit zeilen in zijn *Waarschip*, een klein houten kajuitbootje waar mijn jongere broers en ik met zijn allen net – of eigenlijk net niet – in pasten. De zeiltocht naar Wij-

denes vanuit Amsterdam nam twee dagen in beslag, maar voor mij en mijn broers leek hij eindeloos te duren. Als we na die twee dagen de rij bomen van Wijdenes in de verte konden zien, waren we extatisch, alsof we een oceaan hadden overgestoken. Wijdenes zelf was niet meer dan een vluchthaven, een kleine inham in het grasland van de dijk. Maar achter de dijk, daar woonden onze vrienden. Kapitein Jaap Stengs en zijn vrouw Agnita hadden hier een houten huisje op een groot erf, en de familie Tulleners verbleef hier in de zomer in hun vakantie-huisje. Tom Tulleners was van onze leeftijd en steeds wanneer wij zouden komen, stond hij dagenlang de horizon af te turen, wachtend op onze komst. Zodra we de haven binnenvoeren gingen we aan wal om met hem in de appelboomgaarden te spelen. Soms visten we, of we zeilden met zelfgemaakte modelbootjes in de haven. En 's avonds roosterden we marshmallows boven het kampvuur.

Het zijn heerlijke jeugdherinneringen, en met een glimlach open ik het hek van het erf. De honden blaffen in de verte. Ze kennen me nog en komen speels aanrennen. Als ik langs de grote zwarte schuur met het bordje FAMILIE STENGs ben gelopen, stap ik het knusse houten huisje achter de dijk binnen dat elke keer dat ik terugkom kleiner lijkt te worden.

‘Haaa, Joshua!’ roept Agnita hees. ‘Wat fijn dat je er bent.’ Agnita is in de zeventig, maar straalt nog steeds. Haar eens jeugdige schoonheid is nog goed zichtbaar in haar gelaatstrekken. Ze stapt kwiek op me af en geeft me drie kussen.

Jaap zit in zijn kantoor in de woonkamer en draait zich om in zijn bureaustoel. Hij staat resoluut op, is in vier afgemeten passen bij me en geeft me een stevige hand. ‘Dag Joshua, goed dat je er bent.’

Aan de eettafel zit Janneke, de moeder van Tom. ‘Jos, dat is lang geleden, leuk dat je bent langsgesproken.’

‘Janneke, ik wist niet dat je er ook bij zou zijn, wat gezellig!’

‘Ga zitten, vertel, hoe gaat het met je? We hebben je al zo lang niet gezien. Wat zie je er chic uit.’

‘Ja, ik kom net van mijn werk,’ vertel ik trots.

‘Vertel, vertel...’

Ik glunder terwijl ik vertel over mijn afstuderen en mijn baan bij het advocatenkantoor. ‘Ik wil me specialiseren in fusies en overnames, want dan kan ik reizen voor mijn werk en verdien ik ook nog eens heel goed.’

Als Agnita de gehaktballen serveert ben ik klaar met een lang verhaal over mijn opleiding, afstuderen en carrièreplanning. ‘Eet smakelijk,’ zegt Jaap, en daarop tasten we allemaal toe.

Janneke kijkt ondertussen bedenkelijk. ‘Jos, ik begrijp je verhaal, maar weet je, schat, je klinkt niet oprecht enthousiast.’

Ik verslik mij bijna in mijn gehaktbal.

Janneke gaat verder. ‘Ik bedoel: ik mis de passie in je stem, alsof je het over een soort bittere pil hebt die je moet innemen om uiteindelijk iets te bereiken.’

Ik onderbreek haar. ‘Ik heb hier heel hard voor gewerkt, Janneke, natuurlijk ben ik ontzettend blij dat ik eindelijk zover ben. Weet je wat voor goede baan ze mij hebben aangeboden? En wie wil er nou niet reizen voor zijn werk? Als advocaat fusies en overnames begeleiden, weet je hoe goed ik het dan doe? Dan moet ik naar Londen, Parijs, New York, voor deals, grote deals, om die te sluiten, begrijp je?’

‘Maar wil je nou reizen of wil je werken?’ vraagt Janneke.

Jaap en Agnita knikken. Janneke stelt nog een paar kritische vragen en na verloop van tijd begin ik te stamelen: ‘Ja goed, ik vind die hiërarchische cultuur in de advocatuur niets, en ik erger mij kapot aan het geneuzel over de laatste wintersport en nieuwste auto’s. Ja, dat is zo, nou en, niet elke baan is perfect. Toch?’

Janneke kijkt me eens goed aan en begint ze over zichzelf te vertellen, over haar eigen droom om een uitzendbureau te

beginnen toen ze begin twintig was. In die tijd was dat een gedurfde keuze, en ze praat gepassioneerd over de worsteling, het harde werken en haar uiteindelijke succes. Ik knik en luister terwijl ze met glinsterende ogen vertelt over zichzelf als ambitieuze jonge vrouw. Dan vraagt ze abrupt: ‘Jos, als je nou zou mogen kiezen, hè, als je echt je passie volgt en dat geld even weglaat, wat zou je dan het liefste doen?’

Misschien komt het door de abruptheid van de vraag of door de openheid van ons gesprek, maar voordat ik er erg in heb flap ik eruit: ‘Reizen natuurlijk... Ja, reizen, dat lijkt me schitterend, en dan het liefst met een zeilboot. Dat wil ik eigenlijk al sinds ik klein ben: de wereld rond zeilen.’

‘Nou, daar heb je het!’ roept Janneke triomfantelijk, alsof ze ergens lang heeft zitten graven en eindelijk goud heeft gevonden. ‘Je weet dus precies wat je wilt, nu hoeft je het alleen nog maar te realiseren.’

‘Nee hoor, ho ho, nee hoor, dat is voor later, niet nu, dat gaat zomaar niet, weet je wat dat kost, joh? Daar heb ik geen geld voor, om een boot te kopen en te reizen zonder iets te verdienen, dat is voor later, misschien wanneer ik met pensioen ga. Ik mis bovendien de ervaring om te zeezeilen. Met mijn vader gingen we weleens de Noordzee op, maar dat is zo lang geleden.’

‘Nou, dan moet je dáármee beginnen. In elk geval moet je niet een of andere baan opzoeken met collega’s die je niet aanstaan omdat je dan misschien later ooit eens een keertje naar New York of Londen kunt reizen. Als je de wereld rond wilt reizen met een zeilboot, moet je dat gewoon doen. Punt. Dat geld kun je verdienen, die boot kun je kopen, zeezeilen kun je leren.’

Janneke veegt al mijn bezwaren van tafel. Na een gesprek van bijna anderhalf uur ben ik uit geprotesteerd, mijn argumenten zijn op, ze voelen zo krachteloos en leeg dat ik mijn mond houd. Ik besef dat Janneke gelijk heeft. Jaap en Agnita hebben rustig meegeluisterd en glimlachen naar mij.

‘Ja, maar dit zet alles op zijn kop,’ probeer ik nog.

‘Ja, waarschijnlijk wel,’ zegt Janneke. ‘Dit zet vast alles op zijn kop.’

Wanneer ik over het erf terugloop naar mijn auto is het al lang donker; boven mij schitteren de sterren. Alles voelt anders. Mijn relatie is geëindigd, ik ben bijna klaar met mijn studie en ik realiseer mij nu voor het eerst dat ik kan doen wat ik wil met mijn leven. Mijn leven voelt als een blanco vel papier dat ik kan invullen zoals ik wil. Het geeft mij een levensenergie die ik in jaren niet heb gekend. Ik heb vlinders in mijn buik en er stroomt kracht door mijn aderen. Als gedachte-experiment probeer ik Jannekes woorden ongedaan te maken, te doen alsof ons gesprek nooit heeft plaatsgevonden en ik maandag onveranderd terugkeer naar de marmeren toren. Maar haar woorden zijn niet ongedaan te maken. Als een glas dat is gebroken, zo is mijn hypnose uit elkaar gespat. Ik beseef nu wat mijn echte droom is: rond de wereld reizen met een zeiljacht.

Onderweg naar huis versnellen mijn gedachten, ze malen in sneltreinvaart over de consequenties van deze keuze. Of is het eigenlijk wel een keuze? Is het niet gewoon een idee? Ik wil dit doen, maar waarom in godsnaam? Ik kijk naar mezelf, zie mezelf dit radicale nieuwe pad inslaan, alsof ik als verstekeling word meegevoerd op een schip waarvan ik koers noch snelheid kan bepalen. Met een mengeling van wanhoop en vreugde probeer ik mezelf te begrijpen. Kennelijk wil ik in een zeiljacht rond de wereld gaan varen, maar hoe dan? En waarom eigenlijk?

De antwoorden komen als vanzelf: ik wil mijn jongensdroom om de wereld rond te zeilen vervullen; ik wil de zeeën trotseren; ik wil verbinding maken met exotische volkeren en met de natuur, die ik ken van documentaires. Kennelijk lagen deze antwoorden dus al die tijd in mij besloten, wist ik dit al,